

### N:o 3.

Auk. till Riksd. Kansli den 14 April 1875, kl. 5 e. m.

*Första Kammarens Första Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 3,  
i anledning af väckt motion om införande af ett nytt  
för Sverige, Norge och Danmark gemensamt system för  
mått, mål och vikt.*

Uti en inom Första Kammarén under N:o 27 af Herr *A. O. Wallenberg* väckt motion föreslås »afåtande af underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t med anhållan om åtgärders vidtagande för skyndsamt införande af ett nytt för Sverige, Norge och Danmark gemensamt system för mått, mål och vikt.»

Till stöd för sin framställning erinrar motionären derom, att redan vid 1853—1854 års riksdag motion blifvit väckt om *metriskas systemets* införande, och skulle genom begagnandet af samma enheter för mått och vikt som af flera andra nationer brukas en mängd evalveringar undvikas och för öfrigt vinnas, att statistiska och handelsuppgifter blifva mera lättfattliga för den större allmänheten. Vidare anföres, att hos andra nationer vidtagna förändringar antingen inneburo en fullständig anslutning till det *metriskas systemet* eller också jemkningar i syftning att uppnå precisa jemförelsepunkter mellan de förut brukliga systemen och det *metriskas*. Slutligen fästes uppmärksamheten derpå, att en Kongl. proposition i Norge föreslagit Norges Storting antagandet af det *metriskas systemet* och att, sedan Norge och Danmark antagit decimalindelningen i mynt, det måste blifva odrägligt att bibehålla tolfalsräkning i mått och vikt.

*Bih. till Riksd. Prot. 1875. 8 Saml. 2 Afd. 1 Band. 3 Häft.*

Utskottet, som biträder de af motionären anförda skälen för framställningen, vill erinra derom, att när 1854 års Riksdag beslöt att införa decimalindelningen i mått och vikt, så låg uti detta beslut icke något underkännande af önskvärdheten och behöfvat att komma till metriska systemets antagande. Man ville då taga *ett* steg för att framdeles taga det andra, sedan allmänheten hunnit inlära tiotalräkningens begagnande. Såsom bevis för denna åsigt kan anföras, att redan 1862 års Riksdag aflät en underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t om nödiga åtgärders vidtagande i syfte att det metriska systemet måtte blifva infördt i de tre skandinaviska rikena.

Det har fullkomligen besannat sig att metriska systemet, som år 1795 i Frankrike till principen och år 1837 till allmänt bruk antogs, alltjemt vunnit i utbredning och numera är det enda system, som inom och utom Europa blifver allt mera allmänt. Det antogs

af Holland genom lag år 1816,  
 af Sardinien år 1850 och sedermera efter hand af hela det öf-  
 riga Italien,  
 af Schweiz år 1851,  
 af Portugal år 1864,  
 af Nordtyska Förbundet år 1868 och är nu mera antaget af  
 hela Tyska kejsarriket,  
 af Spanien år 1869,  
 af Österrike år 1871 och sedermera jemväl af Ungern,  
 af Grekland, Rumänien och Turkiet utan att sjelfva årtalet för  
 antagandet i hvartera af dessa länder är Utskottet bekant.

Utom Europa är dessutom metriska systemet infördt i Brasilien, Mexiko, Nya Granada, Ecuador, Peru, Chili, Uruguay, den Argentinska republiken samt uti de Holländska, Franska och Spanska kolonierna.

År 1854 begagnades metriska systemet endast af 70 millioner, menniskor och för närvarande är detta system genom lag antaget för en folkmängd, uppgående till 250 millioner menniskor. Dessutom är genom lag af år 1864 metriska systemet antaget i England till konventionelt bruk, och i Nord-Amerikas Förenta Stater likaledes några år tidigare. Af alla dessa förhållanden framgår tydligt, att det måste lända till stor lättnad för hvarje nation, som ansluter sig till metriska systemet, och att öfvergångens svårigheter blifva vida mindre för en nation som, i likhet med den svenska, redan är förtrogen med tiotalräkningens begagnande. Utskottet finner sig derföre böra tillstyrka Riksdagen:

att i underdånig skrifvelse hemställa, det Kongl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, hvilka åtgärder kunna finnas lämpliga för att, så fort ske kan, få infördt det metriska systemet för mått och vikt gemensamt för Brödrarikena och konungariket Danmark.

Å Utskottets vägnar:

F. F. CARLSON.

---